

Svar på sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2020

Dnr 1407-2020

Förslag till beslut

Regionstyrelsen fattar följande beslut:

1. Föreslå regionfullmäktige besluta att godkänna regionstyrelsens beredning av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2020.
2. Föreslå regionfullmäktige besluta att genomförda uppdrag ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2022.
3. Ge regiondirektören i uppdrag att säkerställa att uppdrag gällande digitala lösningar, huvudmannaskap samt informations- och marknadsföringsinsatser genomförs.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen har tagit del av sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport och instämmer i de slutsatser som lyfts fram i rapporten. Regionen behöver samverka med länets kommuner för att säkerställa att ungdomar erbjuds en jämlik och jämställd tillgång till ungdomsmottagningsverksamhet oavsett vart i länet de bor.

Sammanfattning

I sjukvårdsberedningens rapport sammanfattas behov av en jämlik tillgång på fullvärdig ungdomsmottagning oavsett vart i länet ungdomen bor. Sjukvårdsberedningen lyfter fram behovet av digitala lösningar, enkla snabba kontaktvägar, ökad kännedom om vilket stöd och vilken hjälp ungdomsmottagningarna kan erbjuda samt vikten av en bättre samverkan mellan huvudmännen.

Regionstyrelsen redovisar i ärendet pågående arbeten och föreslår ett antal åtgärder för att säkerställa en fortsatt positiv utveckling av länets ungdomsmottagningar. Förslagen konkretiseras i föreslagna uppdrag till regiondirektören. Genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2022.

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade 2019-11-19 att tilldela sjukvårdsberedningen uppdraget att föra medborgardialog om uppdraget ”Vilka behov av stöd och hjälp av en ungdomsmottagning har barn och ungdomar i Norrbotten”. I sin verksamhetsrapport presenterar sjukvårdsberedningen fakta i ärendet och redovisar sina slutsatser.

De behov som beredningen identifierat sammanfattas i följande punkter:

- Tillgång till fullvärdig ungdomsmottagning för barn och ungdomar i hela Norrbotten.

- Bredare marknadsföring i flera kanaler för att nå så många barn och ungdomar som möjligt med information om vilket stöd och vilken hjälp man har rätt till och hur man kommer i kontakt med hälso- och sjukvården på ett sätt som passar ens förutsättningar.
- Det måste finnas olika fysiska och digitala möjligheter för barn och ungdomar att kontakta och besöka en ungdomsmottagning efter sina behov och förutsättningar.
- Det måste vara enkelt och gå snabbt för barn och ungdomar att komma i kontakt med någon vuxen att prata med.
- Samverkan och samordning av ungdomsmottagningar måste snarast påbörjas för att främja en jämlik hälso- och sjukvård för barn och ungdomar i hela Norrbotten.

Pågående arbeten

Tillgång till fullvärdig ungdomsmottagning för barn och ungdomar i hela Norrbotten.

En förstudie om etablering av digital ungdomsmottagning som genomfördes 2019 pekar på att digitalisering av ungdomsmottagningarnas tjänster möjliggör en jämlik tillgång till ungdomar i hela länet. Inom regionen bedrivs ett omfattande utvecklingsarbete inom ramen för strategin Vägen till framtidens hälsa och vård 2035 och Digitaliseringsstrategin för framtidens hälsa och vård.

Bredare marknadsföring i flera kanaler för att nå så många barn och ungdomar som möjligt med information om vilket stöd och vilken hjälp man har rätt till och hur man kommer i kontakt med hälso- och sjukvården på ett sätt som passar ens förutsättningar

Regionens arbete med realiseringen av digitaliseringsstrategin har fått stor spridning bland annat via regionens sida på Facebook, norrbotten.se, SVT Nyheter Norrbotten, P4 Norrbotten och lokala tidningar. Tidningen 1177 Vårdguiden Norrbotten som delas ut till alla hushåll fyra gånger per år, har i stor utsträckning bidragit till marknadsföring av tjänsten. Att i större utsträckning använda dessa kanaler och finna nya vägar att marknadsföra ungdomsmottagningarna är av stor vikt för att nå målet om en jämlik och jämställd tillgång till länets ungdomsmottagningar. Det är väsentligt att regionen beaktar och finns med i forum där ungdomar har sina nätverk och vistas digitalt.

Det måste finnas olika fysiska och digitala möjligheter för barn och ungdomar att kontakta och besöka en ungdomsmottagning efter sina behov och förutsättningar

Utöver arbetet med digitalisering önskar regionstyrelsen lyfta den strategi och handlingsplan för psykisk hälsa som tagits fram i samverkan mellan Region Norrbotten och länets kommuner. Den gemensamma strategin ska vara ett stöd för det långsiktiga arbetet med ledning, styrning och utveckling

av vård, stöd och omsorg för en god psykisk hälsa för länets medborgare. I strategin poängteras vikten av att öka ungdomars tillgänglighet till länets ungdomsmottagningar. Regionstyrelsen vill understryka att insatser för att involvera ungdomar i utvecklingsarbetet av en behovsstyrd ungdomsmottagning behöver accelerera.

Det måste vara enkelt och gå snabbt för barn och ungdomar att komma i kontakt med någon vuxen att prata med

Utveckling av digitala lösningar som kan erbjudas alla ungdomar i länet pågår. Ung i Norr appen är en framtagen digital app som möjliggör för ungdomar att få en digital kontakt med personal som arbetar på ungdomsmottagningen. Digital ungdomsmottagning har framförallt använts i Piteå och Älvsbyn men konceptet behöver utvecklas och breddas för att nå ungdomar i hela länet.

Samverkan och samordning av ungdomsmottagningar måste snarast påbörjas för att främja en jämlik hälso- och sjukvård för barn och ungdomar i hela Norrbotten

Det behövs ett tydligt huvudmannaskap och en ansvarsstruktur för att underlätta arbetet med att i samverkan mellan huvudmännen nå målet om en jämlik och jämställd ungdomsmottagning som motsvarar ungdomarnas behov. Region Norrbotten och kommunerna har dessutom ett konstaterat behov av att hitta en lösning gällande att utforma en gemensam plattform för dokumentation på ungdomsmottagningarna i länet.

Arbetet gällande huvudmannaskap, dokumentation och samverkan är påbörjat men har försenats under pågående coronapandemi. Arbetet behöver återupptas och intensifieras.

Uppdrag

Regionstyrelsen vill mot bakgrund av det redovisade lyfta fram följande åtgärder som viktiga att följa upp i relation till de behov som sjukvårdsberedningen identifierat. Följande genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2022.

- Ta fram digitala lösningar som kan erbjudas till alla ungdomar i länet oavsett var hen bor.
- Se över det nuvarande huvudmannaskapet som idag innebär hinder i dokumentation mellan huvudmännen och inom organisationerna.
- Utveckla informations- och marknadsföringsinsatser för att öka kunskapen om ungdomsmottagningar i länet.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Barnrättslig reflektion

Alla barn i Norrbotten har rätt till bästa möjliga hälsa samt att vård ska ges på lika villkor. En digital ungdomsmottagning ersätter inte en fysisk mottagning men ska ses som ett komplement. Alla barn har rätt till liv och utveckling där ungdomsmottagningarna spelar en viktig roll bland annat för den sexuella hälsan. Att arbeta för en mer jämlik och jämställd tillgång till ungdomsmottagningarna är en del av barnrättsarbetet.

Bilagor:

Sjukvårdsberedningens verksamhetsrapport 2019

Protokollsutdrag skickas till:

Verksamhetsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Utvecklingsdirektör

Divisionschefer Närsjukvård

Divisionschef Länssjukvård

Divisionschef Service